

KULTUR

TIPS OSS!

E-post: kultur@laagendalsposten.no

Redaksjonen: 32 77 10 40

laagendalsposten.no/kultur

Jan Storfossen
journalist
975 41877

Det skjer:

Fredag
DET ER PUBLIKUMSDAG i Rehabiliteringsbassenget Skinnarberga i dag kl. 12.30 til 14.50.

KVINNEGRUPPA til Kongsberg Røde Kors møtes for en trivelig og sosial kveld sammen. Fra 18-20.00, Kjellerstua.

SUPERFREDAG, Kongsberg Krim: Kriminell festaften på

Energimølla. Prisutdeling: «Maurits Hansen-prisen - Nytt blod» Musikk v/Tom Hasslan. Klokk 19.

BASEMENT: Felleskirkelig ungdomsklubb på Betania rett over veien fra KRONA, kl. 20.

ÅPEN KIRKE: Kongsberg kirke er åpen for besøkende onsdager og fredager 11-14 i

oktober.

Lørdag
MATMARKED - fristelser på Nytorget fra klokken 10.

KONFIRMASJONGUDS-TJENESTE for inviterte i Tuft kirke klokka 10.30 og 12.30.

KONGSBERG FILMKLUBB og Kongsberg krimfestival viser filmen Neruda på Energimølla lørdag kl. 20.

Fakta overgår fiksjon

Krimforfattere dikter så godt de kan for å gjøre sine bøker så spennende som mulig. Under åpningen av årets Kongsberg Krim viste Bjørn Ivar Berg at fakta kan være mer spennende enn fantasi.

JAN STORFOSSEN
jan.storfossen@laagendalsposten.no

Forskeren på Norsk Bergvervmuseum har i år utgitt en murstein av ei bok «Sølvtyverier på Kongsberg 1623-1861».

- Hvorfor gå over alle hauger etter gode historier, når vi har Bjørn Ivar Berg? Han har levert et praktverk som til og med er lesbart, sa krimgeneral Arve Fretheim da han introduserte Berg på bokkaféen under åpningen av krimfestivalen.

Ei så tjukk bok skrevet av en forsker, kan fort skremme leserne. Berg har imidlertid klart å gjøre den like fengende som de beste krimromanene. Boka er delt opp i kapitler som kan leses hver for seg, men mange har erfart at det ikke er lett å stoppe når en første har begynt å lese. I tillegg har forfatteren et språk som gir historiene litterær kvalitet.

På landslaget

Det var den tradisjonelle krimforfatteren Gard Sveen som åpnet årets festival. Han sammenlignet det å bli invitert til Kongsberg Krim er som å bli tatt ut på landslaget for en krimforfatter.

- Det er en snakkis i miljøet, og den som ikke finner navnet sitt på lista for Kongsberg, går gjerne og sparker litt misfornøyd i grusen, sa Sveen.

Han var også første gjest i kveldens bokkafé, sammen med kollega Sigbjørn Mostue. De to ble intervjuet av Arve Fretheim om sine nye bøker.

Fra virkeligheten

- Men nå over fra fiksjon til fakta, sa Fretheim da han inviterte årets lokale innslag, Bjørn Ivar Berg opp på podiet i EnergiMølla.

«Sølvtyverier på Kongsberg 1623-1861» gir et unikt innblikk i

lokalhistorien og viser en side ved byens storhetstid som det er mange myter om. Nå er de altså dokumentert.

Fra gruvene på Kongsberg ble det utvunnet sølv for store verdier i årene 1623-1958. Noe av det kom på avveie. Tjuvsølv gikk mellom flere hender til gullsmeder og bygdesølvsmeder. Etterforskning påviste sølvets veier til by og bygd. Det havnet i gårds-smier på Hedemarken, ble fraktet med kløvhest over Hardangervidda til Bergen eller med dampskip til København.

Med varierende hell strevde bedriftsledelse og myndigheter med å motvirke, oppdage og straffeforfølge tyveriene. Boka forteller om små og store tyverisaker, med et fargerikt persongalleri bestående av omkring fem hundre involverte.

40 års arbeid

Dette er langt fra ei kjapp og lett-løst krimbok. Bjørn Ivar Berg fortalte at det er over 40 år siden han begynte å jobbe med temaet.

- Noen av historiene er så fantastiske at jeg ikke trenger å dikte, forklarte forfatteren.

Berg viser ingen nåde. Her utleveres enkeltpersoner, familier og gårder. Det er ikke til å unngå at Flesberg og Drammen kommer i et dårlig lys når historiene om sølvtyveriene fortelles. I forhold til folketallet, er flesbergingene overrepresentert blant skurkene, mens «helerbyen» Drammen blir dokumentert.

- Gullsmeder i Drammen var det mange av på forbryterlista, men det var mange som slapp billig unna, sa Bjørn Ivar Berg.

Mest spennende er det kanskje å lese om det største sølvtyveriet, som attpåtil aldri er oppklart. 65 kilo sølv er og blir sporløst borte. Berg avslører også at den første utvandrer fra Kongsberg til Amerika var sølvjuv.

Flere bøker?

Under åpningen av krimfestivalen utelukket ikke Bjørn Ivar Berg at det kommer mer fra sølvverkshistoriens skyggeside.

Forskeren har jobbet parallelt med vold, drap og seksualkriminalitet, og utelukker ikke at det kommer flere bøker.

SANN KRIM: Bjørn Ivar Berg fortalte at fakta om sølvtyveriene er så spennende at det er unødvendig å dikte.

FOTO: JAN STORFOSSEN

HALLOWEEN FOR BARN i Geolaben. Lørdag og søndag 12-16. Norsk Bergverksmuseum.

KONSERT MED THE BILLS klokka 17, Kongsberg Bluesklubb, Christians kjeller.

BURSDAGSKONSERT med Kongsberg Byorkester klokka 18, Kongsberg Musikkteater.

Søndag

FAMILIESAMLING: Norkirken klokka 10. Gudstjeneste klokka 12.

FAMILIEGUDSTJENESTE med nattverd og utdeling av 6-årsbok i Kongsberg kirke klokka 11.

KONFIRMASJONGUDSTJENESTE for inviterte i Efteløt kirke kl. 11.

BETANIA KONGSBERG har

AlleSammenMøte kl. 12 hvor Anne-Marthe Gjervoldstad taler. FamilieTeamet synger.

GUDSTJENESTE MED DÅP i Svene kirke kl. 13.

BETANIA UVDAL har møte på søndag kl. 17.00. John Langerud taler. Sang og musikk.

KONSERT I KONGSBERG kirke kl. 19 med Tor Johan Bøen og Håkon Austbø.

Rottene på vei

Teatergruppa Kirkerottene inntar både Nore og Kongsberg denne helga.

Førstkommende fredag er de i Kongsberg kirke og så bærer turen videre til Nore kirke dagen etter.

Dette er teater egnet for barn fra 3 til 6 år, men alle er velkomne, forsikrer arrangøren.

Årets forestilling kalles «Kirkerottene og Viggo i tårnet», og i Nore blir det både boller og juice etter forestillingen.

on

BALLONGER OG HORN MUSIKK: Eldrid Ninive Andersen og de andre i byorkesteret inviterer til 101-årsfeiring.

BEGGE FOTO: JAN STORFOSEN

Barnebursdag for 101-åring

Ballongene er på plass, bursdags sangen er innøvd. Hornmusikk blir det også - egentlig rimelig naturlig siden det er byorkesteret som inviterer til barnebursdag i anledning sin egen 101-årsdag.

JAN STORFOSEN
jan.storfossen@laagendalsposten.no

Musikerne gleder seg til en munter time der kjente klassikere, jazztoner og nyere korpsmusikk blir fin musikalsk ramme for bursdagen. Gjester vil de også gjerne ha, og de skal få komme gratis inn i Musikkteateret lørdag.

Holdt aktiviteten oppe

- Selv om det siste halvåret har vært annerledes har Kongsberg Byorkester holdt aktiviteten oppe. Vi har et

godt og inspirerende musikk-miljø preget av variert musikk, utvikling og kvalitet, og med musikkglede og sosialt fellesskap i bunnen har vi stått støtt gjennom vanskelige tider. Da er det ekstra hyggelig å kunne holde konsert igjen på vår egen bursdag, forteller Eldrid Ninive Andersen.

Klassikere

Orkesteret feiret 100 år med brask og bram i fjor høst. Siden konserten denne gang er nøyaktig på jubileumsdagen, 24. oktober, kom ideen om lage en barnebursdag som ramme.

«Happy birthday around the world» er da også et av stykkene de skal fremføre. På programmet ellers, står blant annet «Strike up the band», «Jubilee overture» og «Valdresmarsj».

HOLDER TRYKKET: Etter et par måneder med digitale øvelser, har Kongsberg byorkester byorkesteret vært samlet med dirigent Tomas Carstensen.